

## Velja po pošti:

za celo leto naprej . . K 28.—  
za en mesec . . . . . 2:20  
za Nemčijo celotno . . . 28.—  
za ostalo inosemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . K 24.—  
za en mesec . . . . . 2:—  
V spravi prejema mesecno . . 1:70

Sobotni izdaja:

za celo let . . . . . 7:—  
za Nemčijo celotno . . . 8:—  
za ostalo inosemstvo . . . 12:—

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.  
Rokopisi se ne vračajo; nevrakirana pisma se ne  
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

# SLOVENEC

## Političen list za slovenski narod.

Upravnikištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun  
poštnih hranilnic avstrijske št. 24.797, ogriske 26.511,  
bosn.-herc. št. 7563. — Upravnikaškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

### Poštenim ljudem!

Nisem si mislil, da bi mi bilo kdaj treba s takim člankom v javnost, ki ga danes pišem. Vrnivši se iz svoje gorske samote v Ljubljano, izjem šele točno, kako daleč se izrablja pisanje K. Theimer o meni. Načelo, ki sem ga vedno proglašal, da so osebe postranska stvar, da prihajajo in odhajajo vsaka s svojimi slabostmi, velja tudi zame. Treba je pa pomisliti to-le: Dела je na vseh koncih, resni časi se nam Slovencem bližajo v vseh ozirih in tu je treba združevati delavne moći, krepko se upreti vsakemu razdiranju in zidati dalje, da bomo pripravljeni za vsak slučaj. Nezaupnost in s sumničenjem zvezan pesimizem pa gledata vse v najčrnejši luči in rodita lenobo, ki je naglavni greh tudi v javnem življenju. Morda se mi posreči v nastopnih vrstah vsaj nekoliko razkrediti meglo, ki se vlači v naši javnosti.

Državnozborski tovariš pripelje nekoč glavno poslovodkinjo poljedelske državne ženske zveze gdč. Theimer v zbornico, da me po njeni želji seznaní z njo kot strokovnjakinjo v kmečkem gospodinjskem šolstvu in o napravah, ki se tičejo javnega blagra na kmetih. Pripominjam, da sem prej dotičnika prosil, naj tega ne storí, ker nimam za taka znanja ne sposobnosti, ne časa. Ne tajim, da je prvi stik z omenjeno osebo vplival name. Ekscentrična darovitost zgoverne dame je naredila tudi na druge v prvem nastopu fascinirjoč vtiš. Bila bi pa zaspala vsaka zveza med nama, ko bi ne bila sama jela hoditi nadme, ko je poleti l. 1911. prepotovala Belgijo in Nemčijo in proučevala gospodinjske šole in pripravljal svoj potopis za javnost. Za vsako stvarco se je hotela posvetovati z menoj izprva v zbornici, kesneje me je povabila na dom, češ, da se ložje in neovirano pogovarjava. Povedal sem o tem vabilu svojim tovarišem in v soglasju z njimi sem se odzval. Izjavljam pa kategorično, da nisem nikoli šel na poset ne povabljen in da sem velikokrat rekel, da mi pogostna vabilia niso všeč, da je dovolj, če se na mesec enkrat za dolochen čas snideva in razgovoriva, kar je treba. K. Theimer je kazala živahnno zanimanje za Jugoslovane in resno voljo glede na gospodinjski poduk kaj večjega storiti za nje. Niso bili brezplodni najini posveti, zlasti zato ne, ker je ona s čudovito energijo zgrabila vsako

praktično misel in jo v vseh merodajnih krogih z vso silo razširjala in skrbela za njeno udejstvovanje. Zaresno sem bil izprva prepričan, da je mogoče že njo in po nji znatno koristiti našemu ljudstvu in tako se je razvilo med menoj in med njo prijateljsko razmerje, ki se ga z ozirom na mojo in njeni starost po moji sodbi ne bi bilo treba nič batiti, in ki so vedeli zanj vsi moji tovarisi in še marsikdo drug. Ko sem pa videl, da utegne ta reč kreniti na druga pota, sem se jel izmikati. Njena pisma so dobivala, kakor je sama priznala, Dalilin značaj. Če bi bilo treba, to izpričajo tovariši, ki so jih čitali. Tu pričenja moja krivda. Namestu da bil takoj pretrgal vsako zvezo, sem v dobrì veri in z dobrim namenom poiškušal z lepo ohraniti najinem razmerju strogo prijateljski značaj; pač pa sem redkejše odgovarjal njenim pismom, in, kar se je dalo, se izmikal osebnemu stiku. Pisma, ki sem jih pisal, so neumljiva brez njenih. Treba je bilo izreči besedo v tolažbo, proti obupnim tožbam, proti žuganju, da se umori, če prekinem vsak stik. Kolikokrat sem čul, da mislim samo na Jugoslovane, da pa njo bagatiliziram. Tako mi je padla na papir semertka kaka beseda, ki se napačno tolmačena, iztrgana iz svoje zveze, brez njenih besed, katerim sem odgovarjal, lahko napačno tolmači. Obžalujem to svojo krivdo, dasi si ne morem prikriti čustva, da je bil Reineke Fuchs kot rimski roman poštenjak prve vrste v primeri s pohujšanimi »Narodovimi« bralcji. Ko sem čul letos po Veliki noči, kaj govorí o meni, da mi celo podtika nameravano apostazijo zavoljo nje, sem naredil piko.

K. Theimer se sedaj bori v liberalnem taboru. Za orožje ji služijo tudi moja pisma. Uničuje me; obenem mi pa pisari neprestano, seveda ne da bi dobila kak odgovor. V teh pismih išče osebnega stika z menoj, zdaj z jazo, zdaj z obžalovanjem in izlepa, žugajoč in proseč, kakor ravno prije. Pisma, ki so na razpolago v originalu, ki jih torej ne more nitičce utajiti, so psihološko sila zanimiva. Notri berem, da ni nikoli mislila mene uničiti ali mi škodovati, da je mene napadala samo na hujskana in na lagana (torej so laži v njenih napadih). Pravi: Wie ein blödes Tier, das ich bin, bin ich von einer Falle in die andere hineingetorkert — kot nem um nažival, kar sem, sem izene pasti v drugo zaštorkljala. Odpuščanja prosi.

Jaz sem molčal, obenem pa upal, da izprevidi sama svojo krivico in jo popravi. Ker od mene ni bilo ničesar dobiti, je prišla sama na Prtovč. Zvečer v dežju sem jo moral sprejeti utrujeno in zmučeno, da je komaj sopla. Izjavil sem ji pa, da vidim v njenem obisku samo novo past, češ da išče priložnosti, kako bi mogla iznova kaj izrabiti proti meni. Na njeni, v solzah in vzdihih opetovano vprašanje, naj povem, kaj želim, sem ji izjavil, da prav nič ne želim od nje, nič ne zahtevam, še manj pa prosim. Nato mi je izročila pismeno izjavo, ki jo imam v originalu shranjenem in je na razpolago vsakomur, kdo dvojni o nji. V izjavi stoji dobesedno:

Ich bin hicher auf eigene Veranlaßung gekommen, ohne daß Dr. Krek davon etwas wußte. Ich erkläre gleichzeitig, daß Alles, was ich über Dr. Krek und seine Beziehungen zu mir gesagt und geschrieben habe, Lüge und Verleumdung von mir war. Ich habe nie ein Verhältnis mit ihm gehabt. Ich habe Alles nur aus Rachsucht gethan, weil ich in ihn verliebt war und er von mir nichts wissen wollte. Das ist die Wahrheit, so wahr mir ein Gott in meiner letzten Stunde helfen möge.

Camilla Theimer.

Prtovč, den 20. Juli 1913.

Prestavljen:

»Jaz sem semkaj iz lastnega nagiba prišla, ne da bi bil dr. Krek o tem kaj vedel. Obenem izjavljam, da je vse, kar sem o dr. Kreku in njegovih odnosih do mene rekla in pisala, bila laž in obrekanje o mene. Jaz nisem nikoli razmerja imela z njim. Jaz sem vse iz maščevanja storila, ker sem bila vanj zaljubljena in on od mene ni hotel ničesar vedeti. To je resnica, tako resnična, kakor mi Bog v moji zadnji ur pomaga.«

Prtovč, dne 20. julija 1913.

Camilla Theimer.

Podoben preklic je spisala na »Sl. Narode« in ga kuvertirala; spisala je pismo na svojega zastopnika, naj moja pisma uniči in preklic na škofa. Pismo na »Narod« in na zastopnika je v mojih rokah; nisem ju oddal, marveč sem ji rekel, da nisem njen poštni sel. Pismo na »Narod« priča, da so bile te izjave od nje namenjene za javnost. Samo po svojemu zastopniku v nekem pismu na škofa izjavila, da izjave ne preklicuje; v enem pismu name piše, da mi je dala izjave zato, da jih rabim, v drugem se pa bridko luduje, da se razširja

laž okrog, češ da sem jo na Prtovču opijanil in ji izsilil imenovane izjave.

Moja afera je s tem pojasnjena. Trpel sem vsled nje dovolj, ker me je zadevala ravno ob času, ko me je zdelovala huda bolezna — zastrupljenje z nikotinom. A to so osebne lapalije. Preko njih na dnevni red!

V Ljubljani, 23. septembra 1913.

Dr. Krek.

### Liberalno gospodarstvo.

Kar liberalci in liberalni denarni zavodi sami zagreši, to podtikajo, da bi pozornost od se obrnil, varnim in solidnim denarnim zavodom, ki slučajno niso v njihovih rokah. S satansko zlobnostjo so se vrgli na »Ljudsko posojilnico«, ki je najvarnejši denarni zavod v celi deželi, kajti za ves pri njej naloženi denar jamči dežela kranjska z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Pri »Ljudski posojilnici« je denar varnejše naložen nego pri »Mestni hranilnici« ljubljanski. O drugih liberalnih denarnih zavodih najdvomljivejše vrednosti niti ne govorimo. Med tem ko jamči za ves pri »Ljudski posojilnici« naloženi denar celo dežela kranjska, torej tudi mesto Ljubljana, z vso svojo davčno močjo in z vsem svojim premoženjem, jamči za vloge pri »Mestni hranilnici« ljubljanski samo mesto Ljubljana.

Z včeraj smo ovrgli grdo in ostudno laž, da ima knezoškop ljubljanski pri »Ljudski posojilnici« 900.000 kron posojila, za katero ni nikakega pokritja, kajti res je, da ima knezoškop ljubljanski pri »Ljudski posojilnici« samo 70.000 kron posojila, katero je povsem zavarovano in se tudi obresti točno odražujejo. Tako lažejo liberalci, med tem ko imajo njihovi denarni zavodi v resnici posojila na osebni kredit, da katera nimajo prav nobenega pokritja. Poglejmo samo ljubljansko kreditno banko, ki je nekatерim spodom dala milijonska posojila na osebni kredit, o katerih pokritju se niti govorii ne more. Dotične osebe zamolčimo za enkrat. Tudi smo že včeraj povedali, da deželni glavar, ki ima pri »Ljudski posojilnici« več deležev, niti enega ni odpovedal. Vendar liberalci lažejo, da je deželni glavar svoj zadružni delež pri »Ljudski posojilnici« odpovedal, da odvrnejo pozornost javnosti od dejstva, da pri vseh liberalnih denarnih zavodih gospodje liberalci svoje zadružne deleže odpovedujejo,

### LISTEK.

#### Uporniki.

Poljski spisal Artur Grušček, poslovil dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Ko so drugi gledali z občudovanjem stoječi križ, se je približal Marcelek neopaženo Hanki, ki je stala pri Malinovi Maši in ji zašepetal vzdihaje:

»O Hanko, brez tebe bi moral znotreti.«

Pogledala je nanj s strogimi očmi:

»Kaj počenjaš... križ stoji, pa tudi ate te vidijo.«

»Moja draga, kdaj se vidiva?«

»Pojd proč, ne maram zmerjanja in prepira... v nedeljo pojdem v katoliško cerkev k maši,« dostavila je tisto in ljubezni, kakor da bi se usmilila njegove muke; obenem je stopila bližje k Malinovi Mariši.

Marcelek je hotel še povedati nekaj besed, med tem se je pa Malinov glasno prekrižal, torej je zašepetal pred odhodom:

»Pojdem tudi jaz.«

Na poti domov sta šli Mariš in Hanko po poljski poti, začetkom sta

molčali, dasiravno sta bili prijateljici, slednjič je pa začela Mariš:

»Ali je z Marcelkom še vedno enako?«

»Kakor je bilo,« je vzdihnila. »Starši so mu strašno nasprotni.«

»Čudno, da se tako upirata,« je zmajala Mariš z rameni. »Fant je prieden pri delu, ne pije, ne postopa, res, da ni bogat, toda tudi ni berač, in je naše vere.«

»Tako praviš tij in drugi, starši pa svoje, vprašujejo, iz kakšnega gnezda je, kako se je imenoval njegov oče, gozljajo, da je Azijat... in razne take reči.«

»Smiliš se mi, Hanuš, prav močno, kaj tvoje srce se je gotovo navezalo nanj.«

»Tako močno ravno ne... imam gara, ker je pogumen in skrbi za druge, kakor je bilo z našo romarsko družbo.«

»Slišala sem o tem od Stanka, no, moja draga... takega korenjaka je premagal, zadavil ga je kot vrahca, pa ne izgleda za tacega.«

»Močan je in stražno pogumen,« ga je hvalila z dopadljivostjo.

»In kaj, Hanuš, je izpregovorila čez nekaj časa, »ali ni nobenega sredstva, da bi pridobil starše?«

»Ne vem ničesar,« je vzdihnila. »Ate pravijo, da če bo Marcelek gledal za mano, ga bodo dali v Moskale (v vojake) in potem ga bo konec.«

»Kako vendar?« se je razburila Mariš. »Saj je edinec in ima od vojašne belli listek.«

»Seveda... toda ate pravijo, da bo do že naredili s pisarjem in županom, in ate so občinski odbornik.«

»Toda to bi bila krivica!« je zaklicala Mariš tako glasno, da so se obrnili ljudje, ki so šli spredaj.

»Tudi jaz tako mislim,« je zašepetal Hanuš.

Spet sta molčali, potem reče Mariš:

»Ali on kaj ve?«

»Pravi, da se groženj ne boji, in ako bi tudi moral od vojakov zbežati, vendar bo v Tesni.«

»Hm... pogum ima za velike reči in gotovo ne bo vzdržal.«

»Tako strašno je vroče krvi... pravi, da ali živiljenje ali smrt.«

»Gotovo dostavlja: s tabo,« se je nasmejala Mariš veselo.

»E, mlad je, takim ni verjeti.«

»Kaj pa ti, Hanuš?«

»Kakor je: včasih tako, včasih ne, kakor pride...«

»K njima je pristopila Mihaelova Sekirska in vprašala:«

»Kaj se pa pogovariata?«

»Kar tako, vse in nič,« je Mariš odvričala, izogibajo se.

»Bog ve, kaj poreko stražniki?«

»Seve kaj,« se je nasmejala Mariš, »maščevali se bodo in grozili... toda pop, ta bo morda zbolel.«</p

ker liberalnemu gospodarstvu v denarnih zavodih več ne zaupajo.

Liberalci so se tudi ostudno zagnali v domače podjetje tvrdke Pollak. Liberalce bode v oči in njih strašno peče, da je to domače podjetje, ki daje stotinam družin poštenega zasluga, v krščanskih rokah, da to domače podjetje od dne do dne lepše napreduje in prosvita, da to domače podjetje ni samo na Kranjskem, temveč tudi v celi Avstriji in celo na svetovnem trgu poznano kot najsolidnejše podjetje. Koncem boli pa liberalce in njihove denarne zavode najbolj dejstvo, da je sorazmerno majhni kredit tvrdke Pollak pri »Ljudski posojilnici« že zemljiško-knjizno povsem sigurno zavarovan, s celim tvrdkinim premoženjem pa večkrat krit, med tem ko imajo liberalni denarni zavodi naložene milijone svojega denarja v različnih podjetjih, za kateri denar nimajo kritja in omenjamimo mimogrede Ljubljansko kreditno banko, ki ima več milijonov brez pokritja naloženih v Bosni in Dalmaciji. Koliko izgubi Ljubljanska kreditna banka pri Predovičevih posestvih? Tudi »Mestna hranilnica« ljubljanska, ki se imenuje pupilarovarni zavod, ima brezplodno naložene stotisoči pri Naročnem Domu in v hotelu »Tivoli«, za katere ni samo nobenega kritja, ampak se tudi ne plačujejo obresti. Vprašati si usojamo »Mestno hranilnico« ljubljansko, kaj je z onimi milijoni, ki jih je vtaknila v Ljubljansko kreditno banko, ki jih pa dvigniti ne more?

Za danes toliko, pikantnejše stvari iz liberalnega gospodarstva sledi.

## Izjava načelstva „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani.

**Načelstvo** »Ljudske posojilnice« se je pečalo v svoji redni ponedeljkovi seji dne 22. septembra z ostudno in satansko zlobno gonjo »Slovenskega Naroda« proti »Ljudski posojilnici«. Konstatiralo je z ozirom na nesramne laži in ostudna obrekanja od strani liberalnega časopisa sledče ugotovitve.

Posojilo ljubljanskega knezoškola pri »Ljudski posojilnici« znaša samo 70.000 K in je povsem varno pokrito. Obresti se točno plačujejo.

Zlagano je, da bi se g. kanoniku Šiški odpisovale kake obresti. Pač pa stoji, da so bile iste vse točno in o pravem času poravnane.

Tvrda Pollak, ki daje stotinam domaćib družin pošten zasluk in ni samo v Avstriji, ampak tudi na svetovnem trgu znana kot ena največjih in najsolidnejših tvrdk, ima sorazmerno majhno posojilo pri »Ljudski posojilnici«, ki je zemljevidno povsem varno krito s celim tvrdkinim premoženjem pa celo večkrat zavarovano.

Tudi posojilo domače tvrdke Zabret je povsem varno pokrito.

Zlagana je tudi trditev, da bi deželni glavar odstopil od članstva zavoda ali da bi prodal svoje deleže pri »Ljudski posojilnici«. Res pa je, da ima deželni glavar dr. Šusteršič pri »Ljudski posojilnici« več deležev in da je in ostane po lastni izjavi zvest član »Ljudske posojilnice«.

kor da bi se gozd pripravljal na sprejem sovražnika. Iz globine gozda je prihajalo ječanje, tožbe, bolestno vzdihovanje, klici strahu. V tem so zašumele veje, zatrepetalo je grmovje in z oglušujočim šumom je padla na suho podlago toča storžev, žvižgajo so letete suhe veje in trhle vejice in drevje kolikor ponosnejše in višje, a toliko nižje je pripogibalo svojo glavo pred gospodom, ki je lomastil, trgal, poniževal, tolkel, bičal, pasel se nad njimi in nad celim gozdom in širil naokrog strah uničevanja in zmagoslavlja, s krikom: »Jaz sem samovladni gospod, treste se!«

Toda v nižini, kjer je gozd imel svojo silo in izvir, kjer je korenina njegova moč in slava, je komaj trepetanje listov, lomljene dreves, znamena previdnosti, pričalo, da med vrhunci divja in gospoduje vzhodnji vihar.

In debla so stala mirno, trdo na lastni zemlji.

Po bliskih in gromih, ki naj bi prestrašili celi gozd, je udaril tresk! V začetku glasni se je razbil na tihu vzdihovanje.

In vili so se potoki dežja.

In glej! Izza rožnih oblakov je pogledalo solnce.

Gozd je stal tih, šepetajoč, skrivosten.

V vzhodnji nevihti se pričali samo pokriviljeni vrhunci, izruvane korenine, toda venčini se ni nič izpremenilo in debla so stala mirna, trdo na svoji zemlji.

(Dalje.)

Konečno se je ugotovilo, da so vsa posojila »Ljudske posojilnice« sigurna in dobro zavarovana.

Ljubljana, dne 22. septembra 1913.

Franc Povše,  
načelnik.

× × ×

## Pozor našim somišljenikom!

Tudi dežele se nam poroča, da so začeli liberalci z naskokom na domače posojilnice. Pozivljamo somišljenike, naj natancno pazijo na liberalne agitatorje, za vsak slučaj takoj zabeležijo priče in prez pardona liberalnega agitatorja izroče v roke pravice. Liberalci so si ravno dobo deželnozborskega zasedanja izbrali za to lopostvo. Odmev obračuna, ki ga bodo doživeli v deželnem zboru, pa naj gre po celi deželi kakor vihar, ki bo končno enkrat pomedel to družbo s pozorišča.

## Balkanski dogodki.

### BULGARSKO - TURSKA MIROVNA PO-GAJANJA.

**Frankobrod ob Meni**, 22. septembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Mirovna pogodba se danes popoldne še ni definitivno podpisala, kakor so splošno pričakovali. General Savov je izjavil, da morata biti poleg današnje še najmanje dve seji.

### DEMENTIRANA TURŠKO-BULGARSKA ALIANCA.

Carigrad, 22. septembra. »Tasvir i Efkar« dementira poročila, da se je sklenila turško-bulgarska entanta ali alianca.

### VELESILE NAPRAVIL MIR V ALBA-NIJI?

Dunaj, 22. septembra. »Reichspost« poroča iz Londona: Velesile so odredile skupne odredbe, da se vzdrži v Albaniji mir, da bi Srbi ne zasedli krajev, ki pristajajo Albaniji.

### IZJAVA BIVŠEGA BULGARSKEGA MI-NISTRSKEGA PREDSEDNIKA GEŠOVA O POLITIKI BULGARIJE.

Sofija, 22. septembra. Kdo je zakril bratomorno vojno med Bulgari in Srbi, to je vprašanje, ki se razpravlja sedaj na Bulgarskem. Pristaši vlade, ki je sedaj na krmilu v Bulgariji, skušajo sedaj vso kričo za to zvaliti med drugim tudi na bivšega ministrskega predsednika Ivana Gešova, o katerem je znano, da se je trudil z naravnost nadčloveškimi močmi, da prepreči vojno, ter mu podtikajo, da je on sestavil besedilo znane brzjavke carju Ferdinandu na ruskega carja, s katerim je Bulgarska odklonila razsodišče carja Nikolaja o bulgarsko-srbskem sporu. Nato očitanje odgovarja sedaj bivši ministrski predsednik Ivan Gešov v sofijskem »Miranu«. Gešov piše med drugim: »Povsem neutemeljeno je očitanje, da sem jaz nagovoril carja Ferdinanda, naj odpošlje na telegram ruskega carja znani brzjavni odgovor, odgovor, ki je bil enako žaljiv kakor usodepoln. Predvsem konstatiram, da sem jaz že dne 3. aprila v zgodovinski seji ministrskega sveta, ki se je vrnila v Odrinu pod predsedstvom carja Ferdinanda in v navzočnosti generala Šavova, z vso odločnostjo predlagal mirno rešitev vseh sporov s Srbijo in Grki, opozarjajoč na to, da imamo proti sebi tudi Rumune in Turke, aki krenemo na drugo pot. Temu svojemu prepričanju sem ostal tudi zvest in sem žrtvoval raje mesto ministrskega predsednika, kakor da bi se izneveril temu svojemu geslu. Ako bi bil moj trud, da se vsi spori s Srbi in Grki rešijo potom razsodišča, uspešen, bi se bila v kali prepričila srbsko-grška zveza, srbske zahteve bi bile manjše in naša politika bi bila venčana s popolnim uspehom. Moj trud je bil žal zaman in sedaj se mi srce krči nad našo veliko nesrečo.«

### NASLEDNIK KONZULA SCHLIEBENA V BELGRADU.

Berlin, 22. septembra. Danes je došel z Reke v Belgrad novi nemški konzul baron von Ostmann, da prevzame posle od konzula Schliebena in da začasno upravlja nemški konzulat.

Belgrad, 22. septembra. Dr. Schlieben zapusti državno službo in ustanovi tu veliko agenturo. Zagotavlja mu vsetransko podporo.

### PARLAMENTARNE ZADEVE.

Dunaj, 22. septembra. Slovanska korespondenca izvaja, da že te dni prične vladu varnostne odredbe, da se neovirano reši v poslanski zbornici mali finančni načrt, in sicer že v jesenskem zasedanju, ker vrla želi, da se mali finančni načrt že 1. januarja 1914 uveljavlji in ž njim aktivira tudi uradniška pragmatika ter da se tudi deželam prispevki nakažejo. Vlada hoče vse storiti, da odstrani odpor, na katerega je načrt v poletnem zasedanju zadel.

### VOJAŠKE ZAHTEVE.

Dunaj, 22. septembra. Danes popoldne je vojni minister Krobatin v navzočnosti

ministra deželne brambe Georgija konferiral več ur z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom o povišanju mirovnega stanja in o nabavi novih topov.

### KRIZA V BOSENŠKEM-HERCEGOV-SKEM SABORU.

Sarajevo, 22. septembra. Tistih 12 srbških poslancev, katerih glasilo je list »Srbska Riječ«, je izjavilo, da odlože svoje poslaniške mandate. Današnja »Srbska Riječ« izda danes tozadeven oficilen komuničat. Saborjev podpredsednik je prišel danes k deželnemu načelniku fcm. Potioreku in mu izročil svojo demisijo.

Sarajevo, 22. septembra. Pogajanja o delazmožnosti saborja in o ustanovitvi delovne večine so se razbila, ker so stavili Srbi zahteve, ki so po mnenju vlade nesprejemljive. Voditelja Srbov Jeftanovića niso mogli pregovoriti, da vstopi v delovno večino, vsled česar tudi ostali poslanci, ki pripadajo skupini »Srbska Riječ«, niso hoteli vstopiti v delovno večino in so sklenili, da odstopijo. Srbski poslanci, 13 jih je, so izdali oklic, v katerem izjavljajo, da delovni večni ne morejo pristopiti, ker jih je speljal deželnemu načelniku fcm. Potiorek na led in ker ni držal obljub, ki jim jih je dal, vsled česar kot poslanci odstopajo. Akcija, da se omogoči saborjeva delazmožnost, se je s tem izjavila. Jeftanović je akceptiral pred 14 dnevi skupen deloven program, ki so ga v poletnih počitnicah skupno izdelali srbsko-hrvaški in mohamedanski voditelji. Ko so se zdaj o tem programu posvetovali in ko bi bili morali izvoliti za pogajanja s hrvaškimi in mohamedanskimi delegati srbske delegate, je Jeftanović delo oviral in trdil, da vlada Srbe preganja. Predvsem je napadal nadškof Stadlerja, češ, da ne more sodelovati s stranko, katere član je nadškof. Odstop zmernih Srbov povzroča vladu veliko zadrgo, ker ni v saboru večine in je zato vsako delo nemogoče. Vlada se mora odločiti, da razpiše nadomestne volitve ali pa da sabor razpusti. Potiorek odpotuje danes zvečer na Dunaj, da Bilinskemu o položaju poroča.

### ZUPANSKA VOLITEV V TRIDENTU.

Inomost, 22. septembra. Ob volitvi župana je bil izvoljen za župana dosedanj podžupan Viktor Zippel z 20 glasov. Od danih je bilo 29 glasovnic. Začetkom seje so liberalci in socialisti protestirali, ker ni bil potren prej izvoljeni Manci. Podžupanovo volitev so odgovorili.

## Dnevne novice.

+ Dnevni red XIV. seje deželnega zbora kranjskega dne 24. septembra 1913 ob 11. uri dopoldne. Izmed točk in poročil, ki so postavljena na dnevnih red jutrišnje seje deželnega zbora, so važna sledeča: Obljuba petih novoizvoljenih deželnih poslancev. — Volitev deželnega odbornika iz kurije mest, trgov in trgovske zbornice. — Namestna volitev enega člena iz skupine mest, trgov in trgovske zbornice: a) v imunitetni odsek; b) v verifikacijski odsek. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloga deželni proračun za leto 1913. — Poročilo deželnega odbohra o razdržitvi krajevne občine Cerknica in o ustanovitvi samostojne občine Begunje. — Poročilo deželnega odbora o uravnavi deželne ceste Črnomelj-Vinica v črnomeljskem cestnem skladnem okraju, s predložitvijo dotičnega zakonskega načrta. — Poročilo deželnega odbora z načrtom zakona o pobiranju kinalske pristojbine v deželnem stolnem mestu Ljubljana.

+ Naš narod rom. Od 1. aprila do zadnjega avgusta je bilo v Ljubljani pri izseljevalnih agenturah podanih 5800 kart v Ameriko. To je najvišje število kranjskih izseljencev v primeri z drugimi leti ter presega običajno število v tej dobi najmanj za polovico.

+ Kako avstrijska vlada naroča kmetijske stroje — Albancem. Od popolnoma poucene, nad vsak dvom vzvišene strani se nam poroča: Pred kratkim je dospelo v Albanijo veliko število najrazličnejših strojev za poljedelstvo in to najnovješega tipa. Strojev pa seveda niso naročili Albanci ali pa njihova vlada, ampak je vse stroje naročilo na svoje stroške brez povračila deloma avstrijsko, deloma pa ogrsko poljedelsko ministrstvo. Res čudno postopanje avstrijskih ministrstev! Doma gre kmetija za kmetijo na bohen in nikogar ni, ki bi se spomnil avstrijskega kmeta-trpina, kdere vsak dan bolj v Ameriko, naše poljedelsko ministrstvo pa za denar naših davkoplačevalcev pošilja v Albanijo najmodernejše stroje za poljedelstvo, ki jih Albanci niso rabili in jih ne bodo. Če se to ne pravi norčevati se iz lastnih državljanov, potem sploh več ne vemo, kako naj bi se tako potetje označevalo. Če doma pobije kmetu toča do zadnjega griljeja, se morajo poslanci pehati in letati od ministrstva do ministrstva, da se zganejo in uspeh je nazadnje ta, da se dà prizadetim par kronic; stroje si morajo naši kmetie seveda sami nabavljati.

+ Slovensko lovsko društvo v Ljubljani prosi vse one, ki si želijo nabaviti sliko o zadnji tekmi frmačev, da bi se mu takoj javili. Slika je izdelana v velikosti 30×40 in stane 4 krone.

+ Oekološka raziskovanja v Po-

stojski jami. Dočim raziskovalcem niso bili znani natančni živiljenjski pogoji, razmerje za razvitek, množitev itd. po jamah živeče faune, je ta nedostatek v jamoslovju sedaj docela odpravljen. Biolog dr. Franc Megušar je opazoval letos vse to skoraj 12 mesecev v Po-stojski jami. Po dognanih fizikalnih (določitev zračnega tlaka, vlage in temperature) in kemičnih (množina ogljene kislina v zraku itd.) pogojih, kakor tudi svetlobe v jami v različnih letnih časih, se je zamoglo živiljenje jamskih živali natančno določiti. Raziskovanja, ki so dolgo trajala in se je moralno po-

staviti mnogo samoregistročih aparato v jami in zunaj iste, so bila združena z velikimi stroški in so se mogla izvršiti le z izdatno podporo od strani c. kr. znanstvene akademije na Dunaju.

**Dezerter.** 22 letni Franc Bon iz Podturna pri Reki se je naveličal vojaške suknje in zato je pobegnil od pescov iz Karloveca. Delal je nekaj dni pri železnici, a vsak dan na drugem kraju, slednjič pa v Suhorju. Obleka se mu je že bolj razcapala. Priovedoval je sam sodelavcem, da je begun, ker pri vojakih ni za živeti. Za to je zvedelo orožništvo in ga je aretovalo ter odvedlo v Novo mesto, da ga od tam odda garnizijskemu sodišču. Basi pa, kakor je videti, ni popolnoma normalen.

**Škrlatinka.** Ta otročja morilka še vedno razsaja. V Novem mestu se je zopet pojavila in to na najbolj obljedenem, od otrok obiskajočem kraju, Sv. Katarine trgu. Letos je vsled te epidemije umrlo 21 otrok.

**Upravna komisija c. in kr. garnizijske bolnice št. 8** v Ljubljani je poslala trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani razglas glede zagotovitve hrane v vojaški bolnici v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1914, ob ugodnih ponudbah eventualno tudi za tri leta, to je do 31. decembra 1916. Tazadevna ponudbena razprava se bo vršila v vojaški bolnici v Ljubljani dne 15. oktobra 1913 ob 10. uri dopoldne (v pisarni upravne komisije na Zaloški cesti št. 29). Sprejemajo se le pismene ponudbe, ki jih je najkasneje do 10. ure dopoldne gori navedenega dne poslati zapečateno v vojaško bolnico štev. 8 v Ljubljani. Razglas z natančnejšimi pogoji in podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

**Nasledki prepira.** Anton Zupančič, 24letni fant, in Janez Fabjan, posestnik iz Spodnjega Brezovega, občina Police pri Višnji Gori, sta se med seboj sprla. V prepisu je sunil Fabjan Zupančiča s tako silo, da mu je trebuh preparal. Ranjenca so prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljani, kjer bo operiran.

**Učiteljski žepni zapisnik** je izdala tudi letos »Slomškova zveza« s popolnim šematom kranjskega in ljudskega šolstva. To se naznanja zaradi tega, ker se od neke strani bega učiteljstvo i. dr., češ, da v tej knjižici ni imenika učiteljstva. — Naroča se v »Kataloški Bukvarni« po 1 K 40 vin. — najlaže s šolskimi tiskovinami. — P. n. člani in prijatelji »Slomškove zvezde«, sezite po knjižici hitro, dokler je še v zalogi. Šolska vodstva in krajne šolske svete pa opozarjam, da je naroče vsem učiteljem in katehetom, pa tudi drugim svojim članom.

**Novi semenj v Tržiču** se vrši v ponedeljek po sv. Frančišku, to je dne 6. oktobra t. l. Ker nudi proga Trebnje—St. Janž ugodne zveze, je bil ta semenj lani prav dobro obiskan in je bila kupčija kaj živahna. Pričakuje se tudi letos obile udeležbe.

**Skupil jo je.** Na sejmu v Škocjanu dne 19. t. m. sta barantala Teropšič in Pleskovič za svoja dva konja. Prvi je poahljen, muzikant iz Herinjevasi in pretkan clovec. Svoje dni je bil dober posestnik, delal pa je dolgove. Ko so ga oškodovanci tožili, je šel k notarju in dal posestvo svoji ženi. Tako sedaj nič nima. Po ženitovanjih in gostilnah hodi, muzicira in si na tak način pridobi več denarja. Ko je to nekoč neki oškodovanc izvedel, dal ga je pri neki takri prilik rubiti — izvršila se je žepna rubež. Od tega časa naprej pa mož dela drugače. On muzicira in muzicira, pobira pa njegov sin, in tako je zasiguran, da se mu ne zgodi zopet kaj enakega. Tako je imel sedaj na sejmu tudi tega mladega fanta s seboj. Pleskovič je doma iz Ponikev. Ta dva sta barantala — menjala sta konja. Ženi Teropšiča pa ta barantija ni bila všeč in zato je jela Teropšič Pleskovičevga konja poditi in ga tako utrudil, da je padel. Sedaj pa se je pričelo pričkanje in klofutanje. Ljudje so vpili, da s Teropšičem ni barantati: »On nima nič, žena hlače nosi.« To pa je tega razkačilo in začel je metati denarino iz rok v roke in kazati bankovce, Pleskoviča pa izzivati, da ga je ogoljaf. Pleskovič je v jezi snel vago od voza in udaril Teropšiča po levi roki tako, da mu je levo podlehtnico zdobil in je težko upati, da bo še kdaj godel.

**Napad na orožnika.** Pred nekaj časa so na Viru pri Zatičini napadli fantje Alojzij in Edvard Hrast ter drugi patruljčega orožnika Klemenza ter ga hudo prepleli. Vzeli so mu puško in razrezali sukno. Dolgo časa so molčali, slednjič pa so jih izdala njih dejstva. Orožnik je moral v bolnišnico, kjer se je zdravil nad štiri tedne — zlomili so mu tudi roko. Fante niso zaprli, zato so se pa že porazgubili po svetu in v Ameriko. En sam Hrast pa je še doma in čaka usodepolnega dneva.

**Naklo.** Minuli četrtek, dne 18. septembra t. l. okoli polnoči je nenadoma umrl Anton Voglar, priljubljen in spoštan posestnik v Malem Naklem. Žadela

ga je srčna kap. Ranjki je bil naročnik »Slovenca« in drugih katoliških časopisov. Na zadnji poti ga je spremjal velika množica ljudi, zlasti tudi veliko Orlov z Gorjenskega; rajni je bil namreč prvi predsednik Orla v Naklem.

**Spakovanje.** Pristen kranjski Slovenc je pisal nekemu župniškemu uradu sledče nemško (! ?) pismo: »An Hernn Šúppni Urett Lecze Poszt N. N. Oberkrainn. Biede cher Pparehr cher techand siend so freimd lich und Schikß mihr den zweiden Kaplliir schein biede ich chabb im feloren biede cherr Pparer schikß mir den zweidenn wiell icch im brauchch jezdd und chabb biede cher techand schikßen mir wie möglich ist dringend zu schiken. biede zu schiken wiß möglich. Biede cherr techand Pparer schiksen sie mir ein deihczenn Kopliir nicht ein Slowenischenn ein Deihczenn will ich cham chir inn ungarinn chir könenn nicht Slowenisch leßenn in ungarnn Biede einen Deihczenn mir zu schiken dringend. Biede cherr techand wiß möglich und endschulldigung meine Schreibung.« — Primaruha, ta je pa nobel! Mari bi zapisal par slovenskih besedi, ki jih je čul od matere!

**Vajenci ponarejali denar.** Štirje 10- do 15letni vajenci ključavnica v Benca v Krasici v Istri bi bili radi kadili, pa niso imeli denarja. Tedaj jim je padlo v glavo, da bi ponarejali denar. V to svrhu so porabili neki dan, ko gospodarja ni bilo doma, in si napravili kalupe za vlivanje kron in desetvinarskih novcev. Napravili so vsega skup za 4 K ponarejenih novcev. Takoj so šli po tobak in srečno oddali ponarejeno korno. A veselje je bilo kratko, ker je tobakarnar kasneje korno spoznal. Stvar je prišla na nos orožnikom in fantje so sedaj v velikem strahu, kaj bo na sodniji. Zaprli jih niso.

**Prepuštitev eraričnih tovornih avtomobilov v zasebno uporabo.** C. in kr. vojno ministrstvo namerava, najbrž s 1. oktobrom 1913, nekaj eraričnih motornih tovornih vlakov pod gotovimi pogoji in proti plačevanju uporabne odškodnine v obrokih prepuščiti v zasebno uporabo. Po preteku — vobče — osem let preide voz v lastnino zasebnega uporabljalca. Podrobni pogoji se morejo vpogledati pri c. in kr. intendanci 3. kora v Gradcu. En izstis je interesentom na vpogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

**Dobava brzojavnih drogov.** Generalno ravnateljstvo bulgarske državne železnice naznana interesentom, da se bo prvočno za dan 9. septembra t. l. razpisana razprava za dobavo brzojavnih drogov vrsila zopet dne 29. septembra t. l. ob 3. uri dopoldne pri okrožni finančni prefekturi v Sofiji. Pri prvi razpravi se dobava ni bila oddala. Približna vrednost dobave znaša 41.300 frankov; varščine je založiti 2065 frankov. Natančnejši dobavni pogoji, seznamek št. 507 B. itd. so vsak delavnik v materialnem oddelku ravnateljstva državne železnice in pri bulgarskih trgovskih zbornicah na vpogled.

**Dar.** Gospod Mihael Zupan, vpojeni župnik v Sostrem, je daroval pet dragocenih novih plăščev z vsemi pritlikinami podružni cerkvi sv. Klemena v Rodinah. Za ta velikodušni dar se podpisano predstojništvo prav toplo zahvaljuje z željo, naj dobrí Bog plemenitemu dobrotniku stotero poplača. — Josip Lavrič, župnik; Janez Grom, Lorenz Legat, ključarja.

**Zahvala.** Vsedijaška podporniška akcija potom nabiralnih poti v Idriji je donesla 243 K 14 vin. Za ta lepi uspeh zahvaljujemo se vsem požrtvovalnim nabiralkam gospodinjam: Edki in Zdenki Bloudek, Olgi Burnik, Albin in Davorinki Dežela, Minksi Gruden, Anici in Leopoldinki Kos, Mici in Laci Lapajne, Mileni Novak, Pepe Pišlar in Mici Šinkovec. Iskrena hvala tudi vsem narovalcem. — idrijski krajevni odbor O. V. P. O.

## Ljubljanske novice.

**I. Pobiranje mestnih občinskih doklad se ustavi?** Zoper ljubljanski mestni proračun sta se pritožila na deželni odbor gospoda Štefe in Kregar in sta zahtevala, kakor se naši čitalci spominjajo, pojasnila v razne nejasne račune ljubljanskega mesta, zlasti o tem, kako so se porabila posojila, ki jih je dovolil v gotove določene namene deželni zbor. Da bi bilo mogoče deželnemu odboru kontrolirati upravičenost pritožbe, je zahteval od mestnega magistrata, da predloži vse spise in račune, ki se nanašajo na pritožbo. Na mestnem magistratu se pa boje pokazati, kakšno je njihovo gospodarstvo, in zato kljub poteku dolgega časa deželnemu odboru zahtevanih spisov in računov niso predložili. Izvedeli smo, da je danes od deželnega odbora na mestni magistrat izšel dopis sledče vsebine: »Mestni magistrat se pozivlje, da najkasneje do 28. septembra t. l. zadosti iuradnemu ukazu z dne 30. julija 1913, št. 14.853 v zadevi proračuna mestne ob-

čine ljubljanske za leto 1913, sicer bo deželni odbor prisiljen, obrniti se do finančnega oblastva z naprosbo, da ustavi pobiranje nedovoljenih občinskih priklad. Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dne 23. septembra 1913.« Iz tega dopisa se razvidi, da so pri deželnem odboru napeli prav odločno struno, in če ne bodo hoteli gospodje na magistratu biti brez denarja, se bodo morali pokoriti. Tako se bodo navadili na eni strani ubogati, na drugi strani bo pa dobil deželni odbor jasen vpogled v mestno gospodarstvo.

**I. Prvotni imenik ljubljanskih potrošnikov** je bil od 11. do vstetelega 18. t. m. v mestnem popisovalnem uradu javna razgrajen. Proti njegovemu sestavi ni bilo nobenega ugovora. Imenik steje 547 potrošnikov.

**I. Predzrna tativna.** K tozadenvni notici se nam poroča, da kolo ni bilo ukrazeno iz magistratne veže, ampak si ga je bil nekdo le izposodil brez vednosti drugih in ga je pripeljal nazaj.

**I. Ogenj.** Včeraj popoldne so opazili, da se iz kleti hiše »Glasbene Matice« v Vegovi ulici močno kadi. Ker se je na neznan način v kleti vnel papir, zaboju in drugo ter je bila nevarnost, da se ogenj ne razširi, so poklicani oddelek ognjegasnega društva, ki je prišel na tice mesta in ogenj pogasil.

**I. Izgubil** se je v petek dopoldne ob pol 11. uri na glavni pošti bankovec za 10 K. Ker je najditelj znan, se tem potom pozivlja, da ga takoj odda pri pogrebnem zavodu Jos. Turk.

**I. Ušel** je lep velik pes čuvaj, ki sliši na ime »tiger« in ima prikrajan rep. Kdor izvle kaj o njem, naj sporoči proti primerni nagradi na upravo »Slovenca«.

## Zadnje vesti.

### ODSTOP ŠEFA GENERALNEGA STABA.

Dunaj, 23. septembra. Vesti o odstopu šefa generalnega štaba barona pl. Hötzendorfa niso aktuelne, četudi se njegov odstop v kratkem pričakuje.

### AVSTRIJA IN RUMUNIJA.

Dunaj, 23. septembra. Vesti iz Bukarešta, da je sklenila Avstrija z Bulgarijo skrivno konvencijo proti Rumuniji, se na Dunaju odločno dementirajo.

### KONFIKSACIJA V BOSNI.

Dunaj, 23. septembra. Tukajšnji listi pišejo: »Hrvatski Dnevnik«, ki je glede konverzije neke Srbkinje pisal, da katoličani v stvari dogme in morale ne morejo ubogati državne postave, aka ta nasprotuje božji in cerkveni, je bil zaraditega konfisciran in proti odgovornemu uredniku naperjeno subjektivno postopanje.

### TIROLSKI DEŽELNI ZBOR.

Inomest, 23. septembra. Danes se je tu otvoril tirolski deželni zbor.

### NIŽJE AVSTRIJSKI DEŽELNI ZBOR.

Dunaj, 23. septembra. Vdanašnji sejpišejo: »Hrvatski Dnevnik«, ki je glede konverzije neke Srbkinje pisal, da katoličani v stvari dogme in morale ne morejo ubogati državne postave, aka ta nasprotuje božji in cerkveni, je bil zaraditega konfisciran in proti odgovornemu uredniku naperjeno subjektivno postopanje.

### BITKE MED SRBI IN ALBANI.

Belgrad, 23. septembra. Albanske vojne čete marširajo proti srbski meji v kolonah po 3—4 tisoč mož. V ljtih bojih operirajo Albanci z modernimi puškami in metalci bomb. Artiljerije nimajo. Albanci in Srbi so zapleteni v boje na petih krajih na srbsko-albanski meji. Največja praska se je razvila pri Dibri, kjer so vpadi Albanci pod povetljivom Isa Boljetinca, močni 5000 mož. Upadli so ponovi. Albance so vrgli Srbi nazaj s topovi in strelnimi puškami. Na strani Srbov je padel en podčastnik, nekaj vojakov pa je bilo ranjenih. Drug napad Arnavtov se je končal s pančnim begom istih. Sicer pa albanskim vpadom ni pripisovati prevelike važnosti, ker razpolaga Srbija na meji s številnimi četami, da resnejše poizkuse Arnavtov korenito uduši.

### VELESILE BODO GLEDE ALBANIJE INTERVENIRALE?

London, 23. septembra. Opozoritev srbske vlade na albansko nevarnost je napravila v angleških krogih in sploh v krogih tripelente velik vtis. Med velesilami se vrši živahnova izmenjava misli glede načrta, da naj se poda obmejna međunarodna komisija že takoj prihodne dni v severoalbansko ozemlje, da preišče, v koliko pade krivda na Albance. Če bi se izkazalo, da so albanske vstaje v resnicu organizirane, bodo dale velesile Srbiji polnomoč, da podvzame najenergičnejše korake proti Albancem.

### DEMENTI.

Belgrad, 23. septembra. Vest, da se namerava kralj Peter proglašiti za »carja vseh Srbov«, je izmisljotina. Naslov »car v srbski zgodovini sploh ne eksistira.

### BULGARIJA NI SKLENILA ALIANCE S TURČIJO.

Bukareš, 23. septembra. Tukajšnji bulgarski poslanik Radev dementira, da bi

se bila sklenila bulgarsko-turška alianca in poudarja, da hoče Bulgarija živeti v sporazumu s svojimi sosednimi.

### BULGARSKA REVOLUCIONARNA PROPAGANDA.

Sofija, 23. septembra. Makedonski Bulgari so na seji v Sofiji sklenili začeti z energično vstaško akcijo v srbski in grški Makedoniji. Vest, da Bulgarija zopet mobilizuje, pa je neresnična.

### GRKI SE SKLICUJEJO NA NARODNO PRAVIČNOST.

Solin, 23. septembra. Srbi so v Bitolju prepovedali otvoritev grških šol. Grške kroge to zelo razburja, ker srbsko postopanje proti narodni pravičnosti ne služi v pomirjenje Makedonije.

### GRČIJA IN ITALIJA.

Rim, 23. septembra. Obisk grškega kralja Konstantina se je odložil.

### GRŠKA MORNARICA.

Atene, 23. septembra. Semkaj je došpel grška mornarska komisija.



Sedanje meje Bulgarije nasproti Turčiji, Grčiji, Srbiji in Rumuniji.

**Slovarček nemškega in slovenskega jezika.** Sestavil c. kr. profesor dr. J. Šlebinger. Cena 1 K 20 vin, vezan 1 K 80 vin. Za šolsko mladino, posebno ono iz višjih razredov ljudskih in nižjih razredov srednjih šol, je ta slovarček nenadomestljiv pripomoček. Slovarček nudi vsakemu, ki se bori s težavami nemškega jezika, poleg potrebnih nemških besed tudi navodila za sklanjatev samostalnikov in spregatev glagolov z vsemi nepravilnimi oblikami. Ta slovarček se je v šoli kot pomožna knjižica pri pouku nemškega jezika izborna obnesel. Izredno nizka cena je tudi velika prednost tega slovarčka. — Učitelji, ki navajajo učence, da si omisijo dr. Šlebingerjev slovarček, si zelo olajšajo pouk.

**Mohorjani!** Ob sprejemu družbenih knjig darujte po desetini »Slovenski Straži«!

## TRGOVINA V MENGSU

s špecerijo, pivo-, vino- in žganjetičem ter trafičko se ugodno 2888

odda v najem ozir. proda.

Vprašanja na J. Jenko, Mengš štev. 95.

## Učenka

2861

se sprejme v kolonijalno trgovino v Ljubljani z dovršeno šolsko izobrazbo, 15 do 16 let staro. Sprejme se le taka, ki je lepega vedenja in pod nadzorstvom starišev. — Ponudbe: Glavna pošta, predal 121.

## FIZIKALIČNO-TERAPEVTIČNI AMBULATORIJ

primarija dr. J. ROBIDA, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3  
za živčne in druge bolezni kročni revmatizem, ishias, protin itd.

Ordinacija, izvzemši nedelj in praznikov vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne; ob sobotah samo od 11. do 12. ure dopoldne.

Zdravljenje s svetobo in toploto, masažo in elektriko.

Galvanizacija, — faradizacija — voltaizacija — sinusoidalna faradizacija — franklinizacija — lokalna d'arsonvalizacija — visoko frekventni tok v solenoidu (avtokondukcija) — električne dveterostanične kopou — splična, vibracijska in konkusijska masaža — gimnastika — termopnevmorerapija — Goldscheiderjevo svetlobno zdravljenje — pnevmomasaza — vakuumterapija — radijovo pitno zdravljenje — diafermija, (termopenetracija).

Specialna terapija živčnih bolezni s posebnim ozirom na nevroze, kot: nevrastenijo, histerijo, psihogenijo, na bojazenske, seksualne, srčne in druge nevroze. **PSIHOTERAPIJA.**

2877

## Kolesarji, zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma **prvi slovenski bogato ilustrirani cenik 1913, koles in posameznih delov**, ki je pravkar izšel, **brezplačno in poštne prosto**. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo **prvovrstno blago po najnižjih, brezkonurenčnih cenah**.

**Karel Čamernik & Ko. Ljubljana**  
Dunajska cesta št. 9—12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, automobile in posameznimi deli. Mehanična delaonica in garaža.

520

Rupujte le vžigalice: U korist obmejnem Slovencem!

## Razglas.

Ker je ponehala v sežanskem okraju kužna bolezen goveje živine je s 26. t. m. semenj zoper otvorjen

2921

Mačelnik: Rebec.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolein ne odpravi moj unicevalec korenin Ria-mazilo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krona.

336

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Avtomatična past! Za podgane K 4—, za miši K 2-40, ujame brez nadzorista do 50 komadov v eni noči. Past za ščurke edina te vrste, na katero se ujame na tisoče ščurkov v eni noči, a K 2-40. Povsod najboljši uspeh. Pošilja po povzetju Franc Humann, Dunaj, 2. Bedrk, Aloisgasse 3/24. Mnogo poahljivih pisem. Pred manj vrednimi ponarejanji se svari. V c. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Telefon 23446.

## Bilinska kislava voda

Naravna bilinska kislava voda najbogatejši alkalični (natron-lithion) kisec na Češkem. Izbrana dietetična namen na pijača. O vrednosti bilinske izvoste vprašati hišnega zdravnika.



3851